

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Salnicova Larisa, de inculpatul Cuvșinov Alexandru și avocatul acestuia Popescu Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Cuvșinov Alexandru Serghei,

născut la 06 martie 1993, originar și domiciliat pînă la reținere mun. Chișinău, str. A. Doga, nr. 45/2, ap.22;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 16 decembrie 2011 - pînă la 15 martie 2012; de la 26 septembrie 2012 – pînă la 23 decembrie 2013 (instanța de fond);

2. de la 15 mai 2012 - pînă la 13 septembrie 2012; de la 09 aprilie 2014 – pînă la 29 aprilie 2014 (instanța de apel);

3. de la 13 noiembrie 2014 - pînă la 21 ianuarie 2015; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 martie 2012, procesul penal în privința lui Cuvșinov Alexandru în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Cuvșinov Alexandru la data de 13 septembrie 2011, aproximativ la 22³⁰, întorcîndu-se la domiciliu pe adresa mun. Chișinău, str. A. Doga, nr. 45/2 ap. 22, fiind în stare de ebrietate a început să se comporte agresiv, unde luînd un scaun l-a stricat de podea. Partea vătămată Salnicova Larisa, văzînd că nepotul său se comportă agresiv a încercat să părăsească apartamentul, însă, inculpatul a îmbrîncit-o, după care a început să-i aplice multiple lovituri cu picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză nr. 2750/d din 21

noiembrie 2011, vătămări corporale grave.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată de acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cuvșinov A. să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, argumentând că instanța de fond neîntemeiat a încetat procesul penal deoarece împăcarea este actul care înlătură răspunderea penală pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pe când inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2012, apelul acuzatorului de stat a fost admis, casată sentința și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

5. Colegiul penal în decizia adoptată a menționat că atât în procesul verbal al ședinței de judecată cât și în declarațiile părții vătămate lipsesc semnăturile acesteia, prin urmare nu este clar dacă Salnicova L. a acceptat împăcarea.

La fel, instanța de apel a menționat că, din materialele cauzei nu este clar dacă inculpatul și partea vătămată, care sunt vorbitori de limbă rusă au beneficiat de interpret.

6. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013, Cuvșinov Alexandru a fost condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c),d) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani și 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Fiodorov Serghei suma de 5200 lei, cu titlu de prejudiciu material.

7. Instanța de fond în sentința adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de violență în familie, acțiuni care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale, invocate în rechizitoriu.

Totodată, prima instanță a constatat că, tot el, Cuvșinov Alexandru la 07 mai 2010, aproximativ la orele 02⁰⁰, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin forțarea ușii din partea șoferului a pătruns în automobilul de model „Mercedes 611 D” cu n/î C LO 247, care era parcat în mun. Chișinău, str. A. Saharov, nr. 5, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale în sumă totală de

5200 lei, cauzându-i părții vătămate Fiodorov Serghei un prejudiciu material considerabil.

8. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, cu apeluri au contestat-o inculpatul Cuvșinov Al-dru și avocatul acestuia Popescu Ion, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, lui Cuvșinov A. să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate cu aplicarea art. 79 Cod penal.

În argumentarea soluției solicitate apelanții au invocat că instanța de fond i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră în raport cu faptele comise fără a ține cont că Cuvșinov A. și-a recunoscut vina integral, s-a căit de cele comise, partea vătămată Salnicova L. l-a iertat, este încadrat în câmpul muncii, are loc permanent de trai, este tânăr, iar una din infracțiuni a comis-o fiind minor, fapt care consideră că permite instanței de judecată de a-i numi acestuia o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de sancțiunea normelor penale în baza cărora a fost condamnat.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate.

10. Colegiul penal și-a argumentat soluția prin aceea că instanța de fond a cercetat sub toate aspectele probele administrate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, iar în baza unei analize ample a probelor examinate a dat o apreciere justă, corect încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) și art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că la numirea acesteia instanța de fond s-a condus de prevederile legii, individualizând strict pedeapsa, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Totodată, Colegiul penal a conchis că în speță este imposibilă aplicarea art. 79 Cod penal, deoarece careva circumstanțe excepționale nu au fost constatate.

În consecință instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect i-a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii reieșind din toate circumstanțele faptei, ținând cont de scopul pedepsei penale, precum și de faptul că Cuvșinov Al-dru a comis o infracțiune deosebit de gravă.

11. Împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare au declarat recurs partea vătămată, inculpatul și avocatul acestuia Ion Popescu care au solicitat:

- partea vătămată Salnicova L., casarea hotărârilor contestate în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Cuvșinov A. să-i

fie numită o pedeapsă mai blîndă, non privativă de libertate, argumentînd că l-a iertat pe inculpat și careva pretenții față de acesta nu are;

- inculpatul, casarea hotărîrilor contestate și pronunțarea unei noi hotărîri cu aplicarea unei pedepse mai blînde, invocînd repetat aceleași argumente care anterior au fost invocate în cererea de apel;

- la data de 11 decembrie 2014 inculpatul a declarat recurs ordinar suplimentar, unde a invocat că se căiește de cele comise și solicită instanței să-i fie numită o pedeapsă mai blîndă non privativă de libertate;

- avocatul Popescu Ion în numele inculpatului, care invocînd temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Cuvșinov Alexandru să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și stabilirea unei pedepse mai blînde non privative de libertate.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au verificat și nu au apreciat în modul corespunzător toate circumstanțele atenuante și excepționale prezentate de apărare în numele inculpatului și anume: Cuvșinov A. pe tot parcursul procesului penal nu a negat comiterea faptelor pentru care a fost condamnat, activ a contribuit la descoperirea crimelor, se căiește sincer de cele comise, iar acțiunile sale față de partea vătămată Salnicova L. au apărut spontan. La fel instanțele nu au ținut cont și de condițiile de viață ale inculpatului, care a crescut și s-a educat doar de bunica, fiind abandonat de părinți. Consideră că circumstanțele atenuante sus menționate atît în parte cît și în cumul pot fi considerate ca excepționale, iar instanțele de fond urmau a stabili inculpatului o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, menționînd că instanțele de fond corect au stabilit pedeapsa inculpatului, ținînd cont de prevederile art. 75 Cod penal, în speță nefiind stabilite careva circumstanțe excepționale care ar permite aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, în privința lui Cuvșinov A.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

13.1 *Cu referire la recursul ordinar declarat de partea vătămată, Colegiul constată*

că din conținutul acestuia rezultă că Salnicova Larisa, nu este de acord cu hotărârile contestate în latura penală, și anume în partea stabilirii inculpatului pedepsei închisorii.

La acest capitol Colegiul penal ține să menționeze că potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Potrivit acestei norme, rezultă că pentru ca o parte să poată ataca cu recurs ordinar o hotărâre judecătorească, aceasta urma să o conteste anterior prin căile ordinare de atac.

Din materialele cauzei rezultă, că sentința instanței de fond, prin care A. Cuvșinov a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) și art. 186 alin. (2) lit. c),d) Cod penal, nu a fost contestată cu apel de către partea vătămată Salnicova L.

Prin urmare, se constată că Salnicova L. nu a utilizat calea ordinară de atac – apelul și nu are temei legal de a depune recursul ordinar.

În asemenea condiții, recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, pe motiv că partea vătămată nu a utilizat calea ordinară de atac - apelul.

13.2 Cu referire la recursul declarat de inculpat și avocatul acestuia Popescu Ion.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursurilor, inculpatul și avocatul acestuia invocă ca temei de casare a hotărârilor contestate pct. 6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Astfel, avocatul Ion Popescu în recursul declarat nu indică nici un argument în susținerea acestor motive, nu invocă concret, asupra cărora motive nu s-a pronunțat instanța de apel.

În acest context, Colegiul menționează că, instanța de apel la judecarea cauzei a respectat prevederile art. 414-418 Cod de procedură penală, iar în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, motivându-și soluția adoptată.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorii recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, însă aceștia nu sunt de acord cu pedeapsa stabilită, și anume că inculpatului i-a fost numită o pedeapsă fără aplicarea art. 79 Cod penal.

Colegiul, consideră că temeiurile pentru recurs invocate de recurenți nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor în baza cărora acesta a fost condamnat.

Astfel, reieșind din textul art. 61 Cod penal, instanța de recurs ține să menționeze că, pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul relevă că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

În continuare, instanța de recurs apreciază ca fiind justă concluzia instanței de apel referitor la imposibilitatea stabilirii inculpatului a unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, pe motiv că în speță nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale.

Așadar, Colegiul penal conchide că, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse afirmațiile avocatului Popescu Ion referitor la faptul că „*circumstanțele atenuante enunțate, atât în parte cât și în cumul, pot fi considerate ca excepționale care permit instanței aplicarea unei pedepse sub nivelul minim prevăzut de lege*”. Analizând solicitările recurentului se poate deduce că avocatul face referire la prevederile art. 79 alin.(2) Cod penal (red.2002), și anume:

„Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și o totalitate de asemenea circumstanțe”, însă, Colegiul reține că această normă de drept a fost exclusă prin Legea nr.277-XVI din 18 decembrie 2008, publicată în MO nr.41-44,art.120 din 24.02.2009, prin urmare, un cumul de circumstanțe atenuante nu pot fi apreciate ca excepționale.

De asemenea, Colegiul menționează că urmează a fi respinsă și solicitarea recurenților privind aplicarea unei pedepse mai blânde non privative de libertate din următoarele considerente:

Analizând textul hotărîrii instanței de fond, Colegiul penal reține că Cuvșinov Alexandru a fost condamnat în baza art. 201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare și în baza art.186 alin. (2) lit. c),d) Cod penal Cod penal, la 6 luni închisoare, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni fiindu-i stabilită de 5 ani și 3 luni închisoare, soluție menținută și de instanța de apel.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

În speță, instanțele de fond ținînd cont de gradul de pericol social al infracțiunilor comise, au luat în considerație faptul că inculpatul Cuvșinov A. a comis două infracțiuni, una dintre care este deosebit de gravă (art. 201¹ alin. (3) Cod penal).

Astfel, sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsa de la 5 la 15 ani închisoare, iar conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, această infracțiune se consideră deosebit de gravă și, respectiv, în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este aplicabilă.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că față de natura și gravitatea faptelor, a circumstanțelor reale de săvârșire a acestora și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa stabilită de către prima instanță de 5 ani și 3 luni închisoare și menținută de instanța de apel, corespunde faptelor săvârșite, individualizarea căreia corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopul prevăzut în art.61 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal atestă că argumentele invocate de recurenți, precum că instanțele nu au luat în considerație toate circumstanțele atenuante, care puteau fi apreciate ca excepționale, nu și-a găsit confirmare, deoarece nici una din instanțe nu a stabilit careva circumstanțe excepționale, ce ar da posibilitatea aplicării unei pedepse sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normelor penale în baza cărora a fost condamnat A. Cuvșinov, iar circumstanțele la care au făcut referire recurenții la pct.11 al prezentei decizii, au fost reținute de instanțe ca atenuante, ce au permis aplicarea în privința inculpatului (în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, a pedepsei minime prevăzută de lege.

Rezumînd cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorii de drept ce ar afecta hotărîrea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursurile sunt inadmisibile, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

13.3 Referitor la recursul suplimentar declarat de inculpatul Cuvșinov Alexandru, Colegiul penal conchide că acesta, urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că este depus peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, care se contestă a fost pronunțată integral la 22 mai 2014, ulterior, la data de 28 iulie 2014, inculpatului i-a fost înmînată copia deciziei redactate în limba rusă (f.d.45, vol. III), iar recursul suplimentar declarat de inculpat a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 10 decembrie 2014 (f.d.70, vol. III), după expirarea termenului legal de declarare a recursului ordinar.

În speță, termenul de recurs de 30 zile se calculează începînd cu 29 iulie 2014 (data înmînării deciziei în limba rusă) și se epuizează la 28 august 2014.

Colegiul penal remarcă că, legea procesual-penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decît cele prevăzute la art. 422 Cod de procedură penală.

De aceea, persoanele indicate în dispoziția art. 421 Cod de procedură penală,

care au declarat în termen recurs ordinar, iar ulterior au depus recursuri suplimentare, acestea se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal conchide că, recursul suplimentar declarat de inculpatul Cuvșinov A., este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 28 august 2014.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului suplimentar declarat de inculpatul Cuvșinov Alexandru, ca fiind declarat peste termen.

14. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Salnicova Larisa, de inculpatul Cuvșinov Alexandru și avocatul acestuia Popescu Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui *Cuvșinov Alexandru Serghei*, deoarece sunt vădit neîntemeiate, iar cel suplimentar al inculpatului Cuvșinov A., ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 19 februarie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti